

Inside out

De politie bestudeerd door de politie

Angelo Van Leeuwe

Politionele selectie binnen
proactieve identiteitscontroles:
(procedureel) rechtvaardig?

Inhoud van de presentatie

1. Inleiding
 2. Literatuurstudie
 3. Methodologie
 4. Resultaten
 5. Discussie & conclusie
- ➔ Vragen en toelichting

RIP MANDA & ADIL V
FUCK THE POLICE

Inleiding

Perceptie inzake etnisch profileren

Probleem op zich

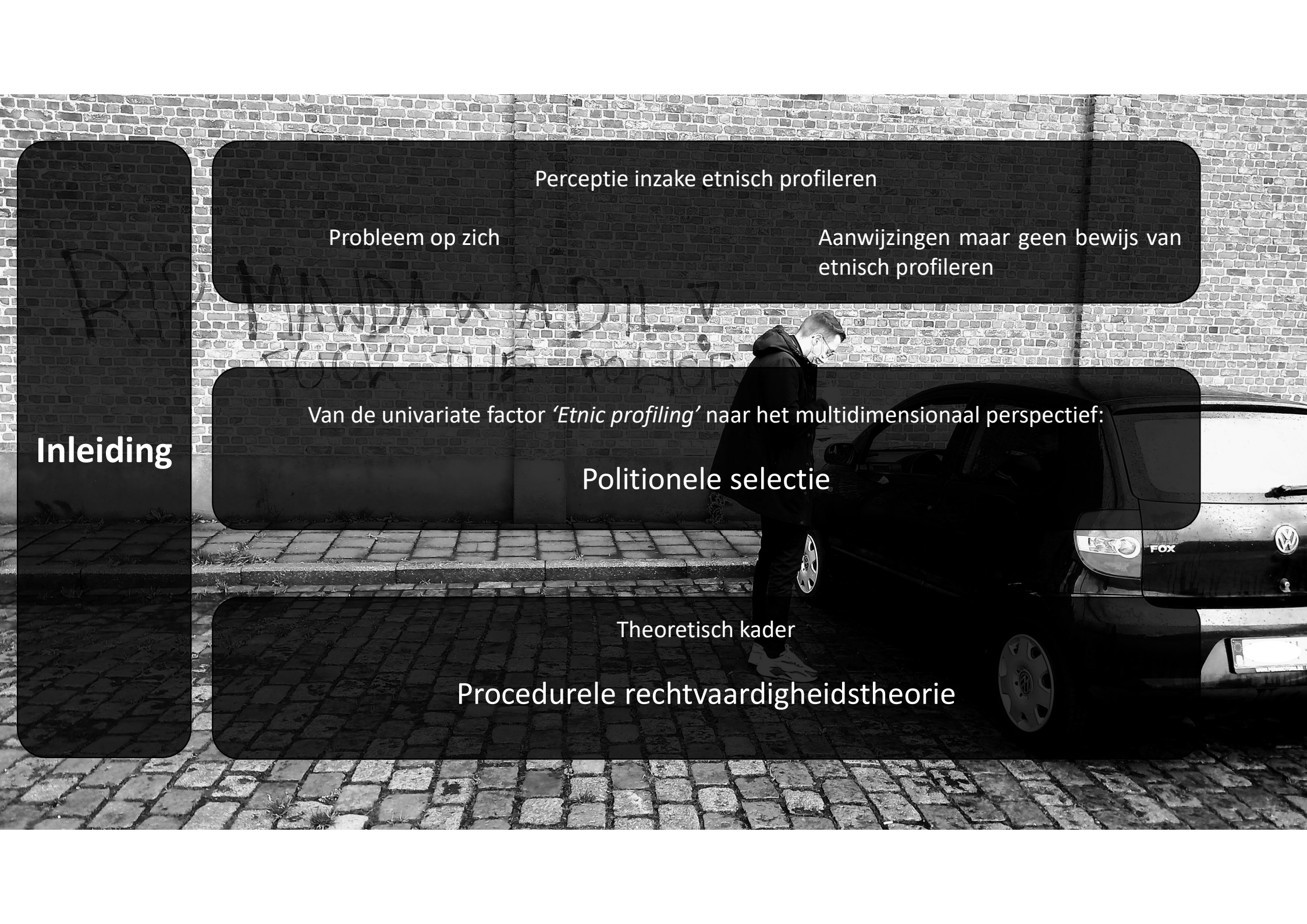
Aanwijzingen maar geen bewijs van
etnisch profileren

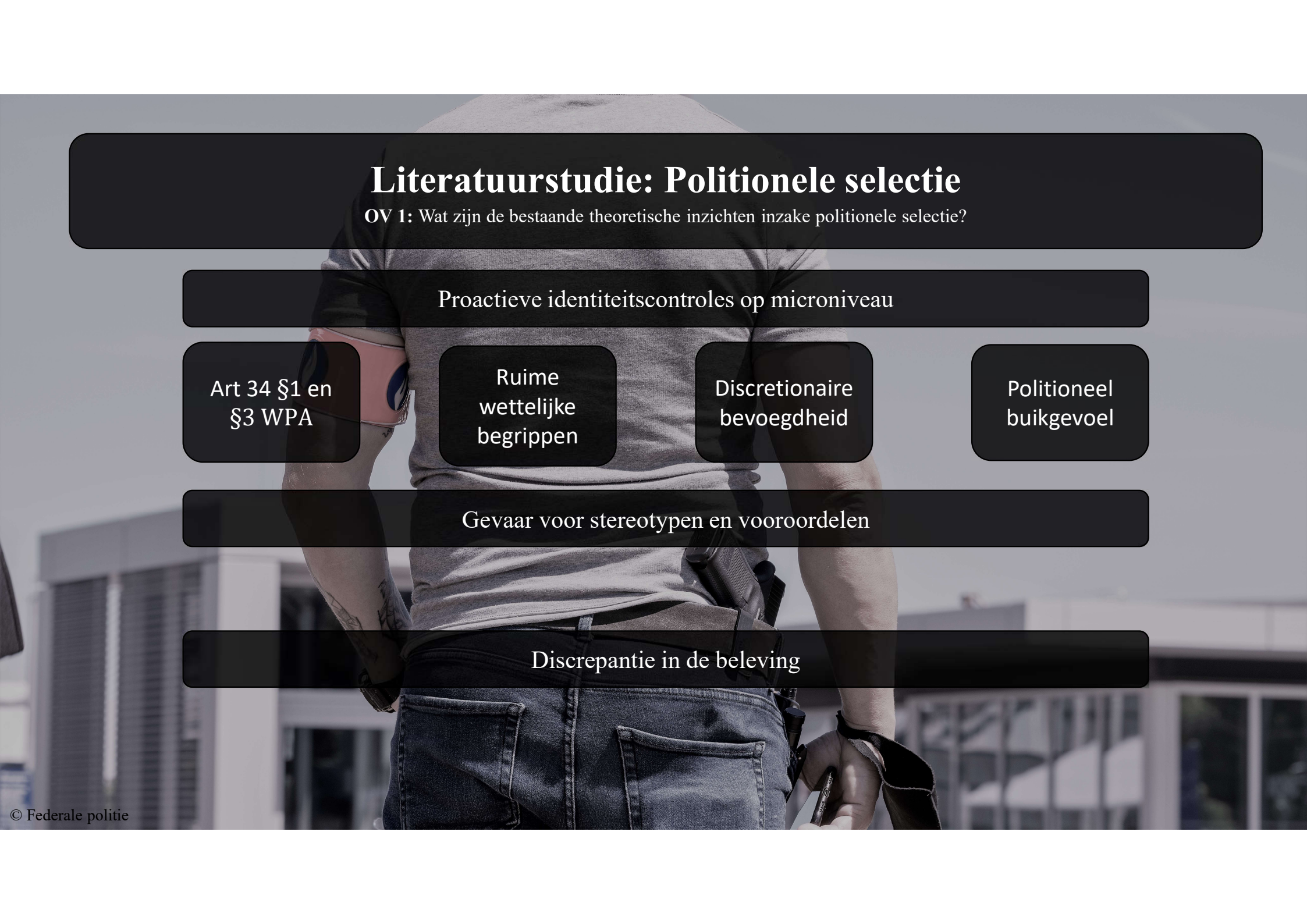
Van de univariate factor '*Etnic profiling*' naar het multidimensionaal perspectief:

Politionele selectie

Theoretisch kader

Procedurele rechtvaardigheidstheorie

Literatuurstudie: Politionele selectie

OV 1: Wat zijn de bestaande theoretische inzichten inzake politionele selectie?

Proactieve identiteitscontroles op microniveau

Art 34 §1 en
§3 WPA

Ruime
wettelijke
begrippen

Discretionaire
bevoegdheid

Politoneel
buikgevoel

Gevaar voor stereotypen en vooroordelen

Discrepantie in de beleving

Literatuurstudie: Politionele selectie

OV 1: Wat zijn de bestaande theoretische inzichten inzake politionele selectie?

Politionele selectiviteit

Kenmerken van
de
politieambtenaar
+
voorgezette
opleidingen

Situationele
kenmerken

Daderkenmerken

Literatuurstudie: Procedurele rechtvaardigheidstheorie

OV 2: Wat zijn de bestaande theoretische inzichten in de procedurele rechtvaardigheidstheorie en de onderscheiden criteria?

OV 3.1: In welke mate is de procedurele rechtvaardigheidstheorie ingebed in het Belgische politielandschap?

Invulling van de procedure > Uitkomst van de procedure

Procedureel rechtvaardig gedrag

Criteria:

1. Neutraliteit
2. Voice
3. Respect & waardigheid
4. Verantwoording afleggen

Invloed door de politie

Universele conceptie

Minder vertrouwen bij minderheden

Stijging van legitimiteit

Wetsgetrouw gedrag

Procedurele
rechtvaardigheid & de
gemeenschapsgerichte
politiezorg

Procedurele
rechtvaardigheid & het
handelingskader
professioneel profileren

Methodologie

Dubbele rol

Op zoek naar balans

Subjectiviteit van
de onderzoeker

Introductie als
onderzoeker

Reactiviteit van
de participanten

Houding
tegenover
participanten

Afhankelijkheids
positie

Andere valkuilen

Beëindigen van
het onderzoek

Unieke onderzoekspositie

Resultaten

Kenmerken van politionele selectie: distributie

OV 4: In welke mate volgt uit de gemeten politionele selectie op microniveau een onevenredige distributie op macroniveau?

Geslacht

92% ♂

Leeftijd

60%
18-30j

Plaats

64%
prioritaire wijk

Sociale klasse

18%
lagere klasse

Rijksregister

88%

Herkomst

Belg (39%) > O-Europa (20%) >
Turkije (18%) > Maghreb (12%)

Schriftelijke
neerslag

32%
56% drugs / 19% verkeer

Fouille

60%

Resultaten

Procedurele rechtvaardigheid

OV 3.2: In welke mate worden de onderscheiden criteria van de procedurele rechtvaardigheidstheorie toegepast bij proactieve identiteitscontroles?

Procedureel rechtvaardig gedrag in zeer hoge mate aanwezig bij alle criteria

Extreem procedureel rechtvaardig gedrag in hoge mate aanwezig maar daling van verantwoording afleggen

Procedureel onrechtvaardig gedrag in geringe mate aanwezig

Resultaten

Kenmerken van politionele selectie en procedurele rechtvaardigheid: samenhang en correlaties

OV 5: In welke mate kan de toepassing van de procedurele rechtvaardigheidstheorie een verklaring bieden voor de perceptie van distributieve onrechtvaardigheid bij politionele selectie?

	Procedureel rechtvaardig	Extreem procedureel rechtvaardig	Procedureel onrechtvaardig
Neutraliteit	/	/	Schriftelijke neerslag (OR: 5.452) Plaats (OR: .117) Opgenomen in ANG
Voice	/	Duur (OR: 4.879)	Schriftelijke neerslag (OR: 7.594) Misnoegd (OR: 5.444) Sociale klasse (OR: .129)
Respect & waardigheid	/	Niet-Europese herkomst (OR: .289) Fouille (OR: .073) Schriftelijke neerslag (OR: .175)	Fouille Schriftelijke neerslag (OR: 8.747) Duur (OR: .944)
Verantwoording afleggen	Niet-West Europese herkomst (OR: 20.888)	Taalbarrière (OR: .150)	Niet-West-Europese herkomst Niet-Europese-herkomst (OR: 10.350) Misnoegd (OR: 5.452)
Algemene indexen	/	Fouille (Rho: -.181) Taalbarrière (Rho: -.223)	Niet-Europese-herkomst (Rho: .265) Fouille (Rho: .223) Schriftelijke neerslag (Rho: .418) Misnoegd (Rho: .282) Sociale klasse (Rho: -.279)

Discussie

OV 3.2: In welke mate worden de onderscheiden criteria van de procedurele rechtvaardigheidstheorie toegepast bij proactieve identiteitscontroles?

Procedureel onrechtvaardig gedrag > Procedureel rechtvaardig gedrag

Neutraliteit

- Aandacht voor *triggers*
- Objectieve gronden ontoereikend

Voice

- Inkomende communicatie
- Voordeel voor proactieve politie

Respect & waardigheid

- Facilitator *Voice*
- Voordeel voor proactieve taken

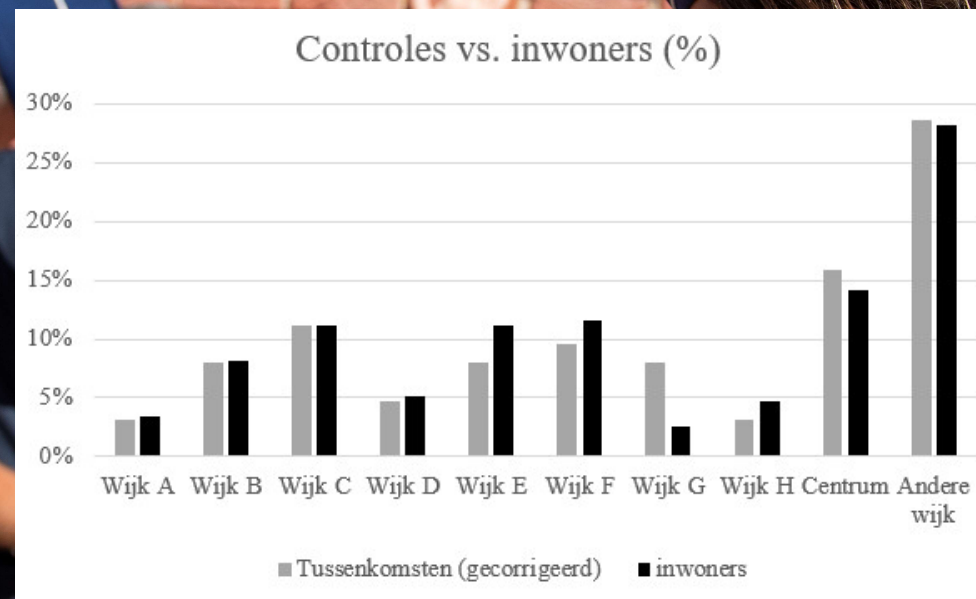
Verantwoording afleggen

- Uitgaande communicatie
- Lagere scores, geen direct voordeel

Discussie

OV 4: In welke mate volgt uit de gemeten politionele selectie op microniveau een onevenredige distributie op macroniveau?

Situationele kenmerken

Hot spot
policing?

Geen dubbele
selectiviteit

Discussie

OV 4: In welke mate volgt uit de gemeten politionele selectie op microniveau een onevenredige distributie op macroniveau?

Dader-
kenmerken

Geslacht

'Genderongelijkheid'

Geslacht ↔ neerslag

Leeftijd

Age-crime curve

Herkomst

Disproportionaliteit

Meer proc. onrecht

Meer fouille

Minder respect

Meer verantwoording

Taal ↔ verantw.

Politie

The background image shows two police officers in dark blue uniforms with light blue accents. They are wearing peaked caps and vests. One officer is in the foreground, facing right, with a 'Politie' patch on their vest. Another officer is behind them, facing left, with their hand against a red brick wall. The scene is outdoors in bright daylight.

OV 5: In welke mate kan de toepassing van de procedurele rechtvaardigheidstheorie een verklaring bieden voor de perceptie van distributieve onrechtvaardigheid bij politionele selectie?

Discussie

Geen significant verband tussen neutraliteit en kenmerken van politionele selectie

Conclusie

1.

Aanwijzingen voor de negatieve perceptie van proactieve identiteitscontroles bij bepaalde bevolkingsgroepen

2.

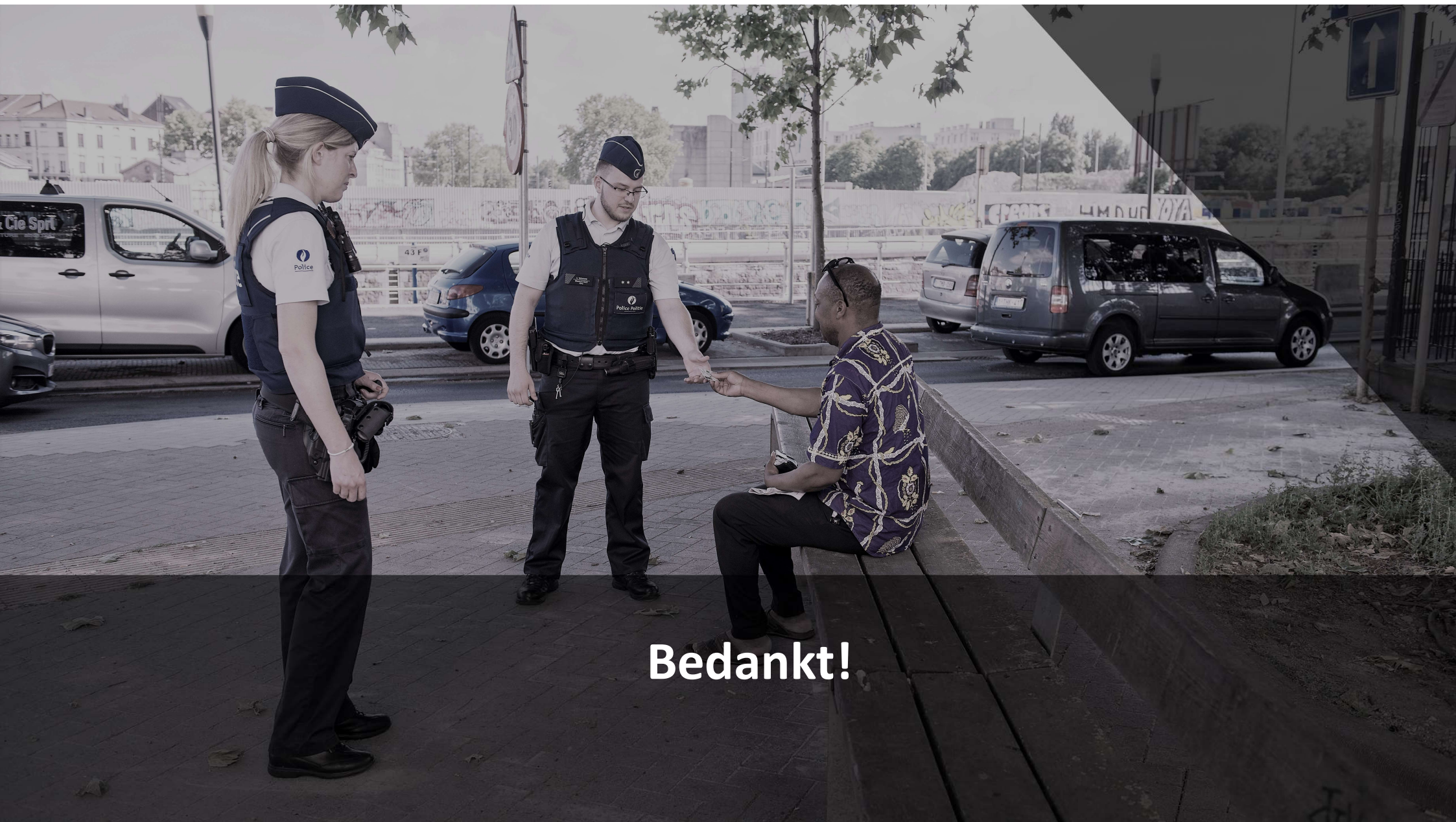
Geen significante verbanden tussen neutraliteit en geslacht, leeftijd, **herkomst**, sociale klasse en plaats van de controle

3.

Impact van procedureel onrechtvaardig gedrag lijkt de hoge mate van procedureel rechtvaardig gedrag deels teniet te doen. Uitdaging in de zoektocht van politieoverheden naar legitimiteit bij de burger.

Beter inzicht in politionele selectie

Dubbele onderzoekspositie als *good practice*

Bedankt!

Vragen & toelichting